

Den tilfældige ramme

16 nordiske
kunstnere under
samme tag

KUNST

»BOREALIS«. Charlottenborg.
Kgs. Nytorv. Til den 18. sep-
tember.

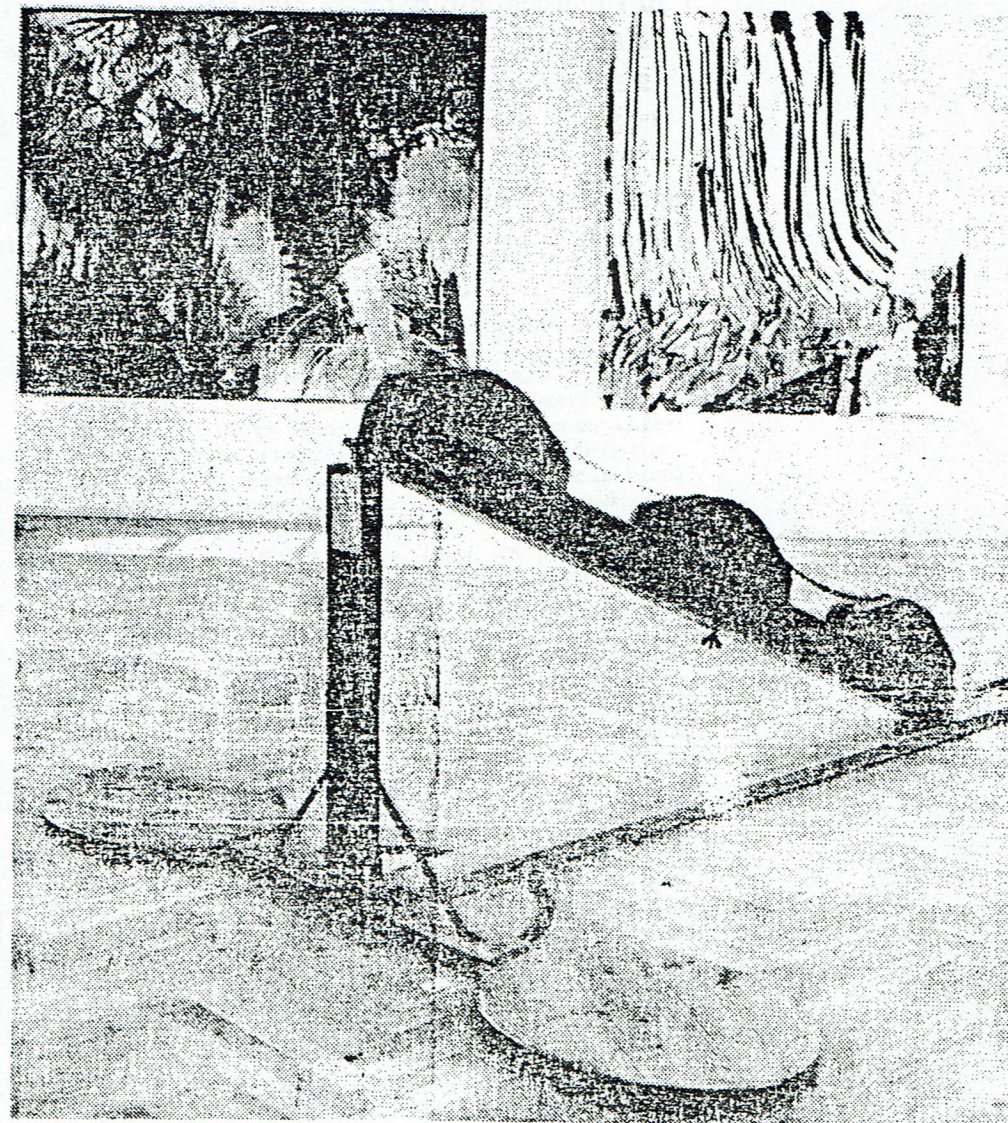
»Al kunst er provinsiel.«

Ordene er kunstkritikeren Sune Nordgrens, der med et lidt fjernt udgangspunkt i Olaus Magnus' beskrivelse af Norden fra 1500-tallet søger at indkredse det essentielle ved Nordens kunst i almindelighed og »Borealis« i særdeleshed.

Bortset fra at være latin for »nordlig« er »Borealis« en vandreudstilling med 16 nordiske kunstnere, tre fra henholdsvis Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige samt én fra Færøerne. Udvalget er foretaget af Tage Martin Hörling, Nordisk Kunstcentrum i Sveaborg, Helsingfors, og for Hörling er Nordens kunst anno 1983 mere, end hvad Borealis' godt 130 værker kan rumme. Altså en udstilling med den indbyggede begrænsning af at være en brøkdæl, omend en udvalgt brøkdæl med kontraster.

Er Nordens kunst da en provinsiel brøkdæl? Den bevæger sig i hvert fald nærmere periferien end centrum. Og kontrasterne og spredningerne er ikke specielt typiske for Nordens kunst, men derimod for nutidens. Det typisk nordiske er sværere at få øje på; ikke mindst i det foreliggende kalejdoskopisk brogede udvalg, der virker mere tilfældigt end bevidst. Er der overhovedet tale om egenartethed, så ligger den i dag ikke hos det enkelte land og i endnu mindre grad hos Norden som helhed, men snarere hos den enkelte kunstner. Og her er den tilmed kun relativ, når der måles med udlandet.

Er der overhovedet tale om et nordisk fællesskab, er det et fællesskab mellem nordiske individualister. Færingen In-

Bag Franco Leidis objektskulptur »Katapult« ses to af nordmanden Tom Lids malerier.

galvur af Reyni ligner ikke danskeren Peter Mandrup, selv om de manifesterer de store brede strøgs maleriske heftighed inden for en næsten pløret, grumset gråvejrspalet.

Anders Kirkegaard, en slags malende Ray-Bradbury - med speciale i forrådnede landskaber og skabninger fra et sted mellem urtid og fremtid, ligner ikke Franco Leidis ætsende figur-tegninger i tysk tredive- eller hans gul-lakerede, jernbeslåede surrealistiske gymnastikredskaber - sadomasochistiske instrumenter fra uvirkelighedens værksted, selv om de er fælles om den

psykiske udfordring.

Islændingen Gunnar Ørns maleri, en livlig surrealisme, ligner trods den tidstypiske vildskab ikke Hanne Lise Thomsens bemalede fotocollager - eller finnen Leena Luostarinen's hvilende leoparder - eller nordmanden Tom Lids gestuelle maleri - eller Tapani Mikkonens litografier med deres Soulages-agtige strøgfigurationer, også selv om det nye tyske »heftige maleri« spørger bag dem alle. Og finnen Osmo Valtonens elektrisk drevne elipsografer, der stille tegner de smukkeste mønstre i sandet, ligner slet ikke nogen af

de andre. Og sådan kan man blive ved.

Det er de umage pars paring, der som vandreudstilling skal fortælle Nordens kunstinteresserede om den kunstneriske bredde i Norden, om rigdom og nuancer, om ekspressionistisk, naturnært fællesskab trods nuancerne og om lokal uafhængighed trods den internationale afsmitning. Men det er udstillingens brøkdæle, den enkelte kunstner, der fascinerer og stedvis overbeviser. Helheden er kun den spinkle ramme, der tilfældigvis har bragt dem sammen.

PETER M. HORNUNG

Berlingske Tidende